
---

1. Појам уговора о зајму

Уговор о зајму је уговор којим се једно лице - зајмодавац обавезује да другом лицу - зајмопримцу преда одређену количину новца или других замењивих ствари на којима стиче право својине, а зајмопримац се обавезује да исту количину ствари исте врсте и квалитета врати зајмодавцу у одређеном року, са накнадом или без накнаде (члан 557. ЗОО).

На основу уговора о зајму зајмопримац стиче право својине, односно располагања на ствари коју је позајмио, с тим што је ово стицање права својине односно располагања специфично у односу на стицање код уговора о купопродаји, уговора о размени и уговора о поклону. Ова специфичност се огледа у томе што ће зајмопримац бити у обавези да после одређеног времена, зајмодавцу врати исту количину ствари исте врсте и квалитета, са каматом уколико је камата уговорена.

Ова специфичност је важна, јер се по овоме уговор о зајму разликује од других сличних уговора, као што су уговор о послужу, закупу или остави, код којих се ствар која је предмет уговора враћа *in species*, а код уговора о зајму карактеристично је генеричко враћање позајмљене ствари.

2. Историјат

Уговор о зајму спада у ред најстаријих уговора. Зајам без камате вуче корен из ритуалног поклона типа "потлеч", који има за основ гентилну солидарност, пријатељство и сродничке односе. Варијанту бесплатног зајма представљају и еранос зајмови грчког права, које даје група пријатеља свом члану када је у невољи. Они су били бесплатни, јер се на наплаћивање камата гледало као на нешто неморално. И римски мутуум је бесплатан пријатељски зајам. Од неформалне услуге, засноване на бона фидес, мутуум је постао именовани уговор применом принципа неоснованог обогаћења (*condictiones sine causa*). Наглашен је реалан облик овог уговора, јер се кондиција није могла подићи без предаје ствари. Зајам са каматом се разликује и по називу од бесплатног зајма о коме смо говорили. Најчешћи облик зајма са каматом у старом Риму је био нехум, који је непосредно водио ка извршењу на личности.

Зајам у функцији производње и трговине је постојао у одређеним облицима у Египту, где се давао као зајам жита за сетву, уз камату. У Вавилону сусрећемо *kasar tapputim*, банкарски зајам трговцу уз камату и учешће у добити. Сличног карактера је и римски *fenus nauticum*, зајам који се даје власнику брода уз велику камату. Специфичност овог зајма је била да се враћао само, ако се путовање добро заврши.

У средњем веку долази до експанзије зајма, па је често долазило до пропадања сиротиње због дугова у које су западали због високих каматних стопа. Црква је била изричито против давања зајма уз камату. Међутим, од ове забране били су изузети Јевреји, Ломбарди и неки монашки редови, који су се бавили позајмљивањем новца уз камату. Зајмодавци су се временом извештили, тако да су за зајмове почели тражити и обезбеђење (тзв. ломбардски зајам је значио давање зајма уз обезбеђење - залогу покретне имовине. Овај зајам је био раширен у тој мери да једна улица у Лондону и данас носи назив Lombardi sreet).

Од епохе феудализма скида се са камата “печат греха” и давање зајма уз камату постаје нормалан правни посао. Зајам добија производни карактер, а зајмодавци су уместо индивидуалних постали банке, залагаонице и слично. Неке новчане трансакције добијају и нова обележја, тако да постају посебни послови, као на пример кредити. Уводи се и формализам нове врсте - адхезиони уговор, а уводе се зајмови за најшире слојеве - потрошачки зајам.

3. Основне особине уговора

Уговор о зајму је консензуалан, двострано обавезан, трајан, а може бити добротин (бесплатан) или теретан. Воља за закључење овог уговора изјављује се речима, уобичајеним знацима или другим понашањем из чега се може закључити да су се странке договориле о његовом постојању (члан 28. став 1. ЗОО).

Уговор о зајму је консензуалан, што значи да је уговор настао у тренутку када су се странке договориле, односно постигле сагласност о битним састојцима уговора. У нашем ранијем праву уговор о зајму је био реалан уговор, јер се тражила предаја ствари која је предмет уговора и то је био услов за настанак уговора.

Уговор о зајму је двострано обавезан, што значи да зајмодавац преузима обавезу да преда ствар која је предмет уговора, а зајмопримац да врати зајам и плати камату, ако је уговор теретан. Обавезе уговарача се не испуњавају истовремено, већ, по природи овог уговора, прво своју обавезу испуњава зајмодавац, тиме што зајмопримцу предаје ствар која је предмет уговора, а зајмодавац своју обавезу испуњава касније, по протеклу времена које је уговорено, када враћа исту количину ствари исте врсте и квалитета, са каматом уколико је уговорена.

Уговор о зајму је трајан уговор, пошто уговорни однос траје, по правилу, дуже време. Ово је владајуће схватање у нашој правној теорији, мада има и другачијих мишљења.

Уговор о зајму је добротин или теретан. Уколико зајмопримац поред главнице дугује и камату, односно одређену накнаду, онда се ради о теретном уговору. Камата мора бити уговорена, осим код уговора у привреди код којих

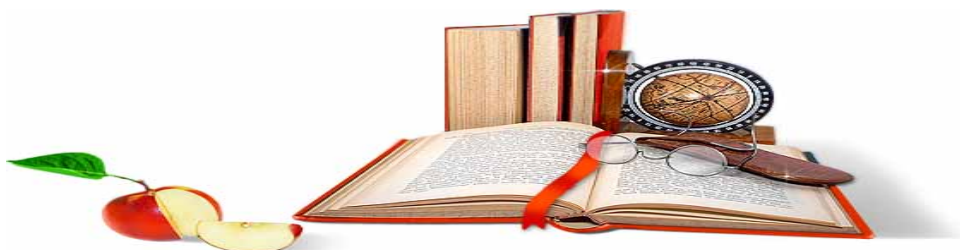

1.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

2.

3.